

Fan platformasi		
Fanning toʻliq nomi: Neft va gaz mahsulotlar ximmotologiyasi		
Fan kodi: NGMX1706	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 6	davomiyligi: 7 semestr
Kafedra: Neft va gazni qayta ishlash kimyoviy texnologiyasi		
Fan qaysi yoʻnalish talabalari uchun: Gazni chuqur qayta ishlash texnologiyasi		
Fan maʼruza oʻqituvchisi: Igamkulova Nargisa Abduvaliyevna		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 180	Email: n.abduvaliyevna@gmail.com	
Fan seminar mashgʻulotlari oʻqituvchisi(lari):		
Prerekvizitlar: Talabada neft va gazni qayta ishlash sohasiga nisbatan qiziqish boʻlishi, fizika va kimyo fanlari boʻyicha yetarli bilimga ega boʻlishi lozim.		
Fanning qisqacha bayoni: “Neft va gaz mahsulotlar ximmotologiyasi” fani ixtisoslik fan blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 4-kursda oʻqitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan motor yonilgʻi va moylarni fizik-kimyoviy xossalariining ilmiy asoslarini shakllantirish, uskunalarni hisoblashni bilish texnologik jarayonning issiqlik va material balansini tuzish, turli faktorlarni yonilgʻi va moylar sifatiga taʼsirini mustaqil tahlil qilish, ishlab turgan texnologik jarayonlarni bakalavriatura yoʻnalishidagi talabalarga oʻrgatishdan iborat.		

Fanning maqsadi: talabalarni maxsus suyuqliklar va moylarning fizik-kimyoviy xossalari bilan tanishtirish hamda ularni ishlab chiqarishdagi nazariy va amaliy bilimlarni chuqurlashtirish yonilg'i va moylar ishlab chiqaradigan korxonalarda mustaqil ishlash uchun va bu yo'nalishda ilmiy izlanish ishlarini olib borish uchun zarur bo'lgan nazariy va amaliy malakalarini shakllantirishdir.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- fanning nazariy bilim asoslari, maxsus suyuqliklarni va moylarni turlarga ajratishni ilmiy jihatlarini, yonilg'i va moylarning olinishini, ularni ishlatilish soxalarini, maxsus suyuqliklarni va moylarning fizik-kimyoviy parametrlarini, ekspluatasion xususiyatlarini, xususiyatlarini o'zgaruvchanligini, maxsus suyuqliklarni va moylarni kimyoviy tarkibi undagi qo'shimcha birikmalar, mazut tarkibi, mineral qoldig'i va qo'llanilishi to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi**;
- maxsus suyuqliklar va moylar tarkibidagi minerallarning turlari va miqdori, ularning mexanik xossalari, sifat ko'rsatkichlari, ularga qo'yiladigan talablar, maxsus suyuqliklar va moylarni ishlab chiqarishdagi texnologik jarayonlarni, maxsus suyuqliklar va moylarning nuqsonlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;
- maxsus suyuqliklar va moylarni sinflash va identifikatsiyalash, ularni kimyoviy sintez qilish, maxsus suyuqliklar va moylarning termik haroratga bardoshlilikini aniqlash, qovushqoqligini taxlil qilish, maxsus suyuqliklar va moylar kamchiliklari haqidagi **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Laboratoriya mashg'ulotlar

Laboratoriya mashg'ulotlari multimedia qurilmalari va laboratoriya jizohlari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Mustaqil ta'lim.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, mustaqil ishlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Laboratoriya mashg'ulot	Mustaqil ta'lim soatlari
4-semestr					
1.	Neft xom ashyosi, uning kimyoviy tarkibi va uglevodorod guruhi. Neftdan yoqilg'i va moylar olish texnologiyalari.	4			18
1.1.	Neft va neft mahsulotlarining fizik-kimyoviy xossalari va ularning tarkibini hisoblash.		4		
1.2.	Laboratoriya ishlarini bajarishda ishlatiladigan asboblardan bo'yicha umumiy ko'rsatmalar va kimyoviy laboratoriyalarda ishlash texnika xavfsizligi qoidalari.			4	
2.	Yoqilg'ilarning umumiy xossalari va ularning dvigatel	4			18
2.1	Plastik surkov moylarining bug'lanuvchanligini aniqlash.		4		
2.2	Neft mahsulotlarini deparafinlash.			4	
3.	Benzinda ishlaydigan dvigatellar uchun yonilg'ilar	4			18
3.1	Neft va neft mahsulotlarini qovushqoqligini xisoblash.		4		
3.2	Neft mahsulotlarning kinematik qovushqoqligini			4	
4.	Dizel dvigatellar uchun yonilg'ilar	4			18
4.1.	Neft va neft mahsulotlarini qovushqoqligini xisoblash.		4		
4.2	O'gir neft mahsulotini koklash			4	
5	Ichki yonuv dvigatellari uchun moylar sanoat usullari	4			18
5.1.	Suyuqliklarning tezligi va sarfini o'lchash.		4		
5.2.	Neft va neft mahsulotlarini qotish xaroratini aniqlash.			4	
6.	Transport vositalarida texnik suyuqliklar	4			18
6.1	Papok usuli bo'yicha surkov moylarining termooksidlashga barqarorligini aniqlash		4		
6.2.	Dizel yonilg'isining setan sonini aniqlash			4	
Jami		24	24	24	108

Asosiy adabiyotlar

1. Turobjonov S.M., Abidov B.A. Moylar va maxsus suyuqliklar. Darslik. – Toshkent, 2010 y.

Qo'shimcha adabiyotlar

2. Кузнецов А.В. Топливо и смазочные материалы. М: Колос, 2007.
3. Кузнецов А.В., Рудобашта С.Р., Симоненко А.В. Теплотехника, топливо и смазочные материалы. М: Колос, 2001.
4. Топливо, смазочные материалы и технические жидкости. Ассортимент и применение / Под. Ред. В.М. Школьников. – М.: Химия, 1999.
5. Э.В. Бойко химия нефти и топлив. Ульяновск 2007.
6. Данилов А.М. Применение присадок в топливах / А. М. Данилов.– М.: Мир, 2005.
7. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlati birgalikda bar poetam iz. 56 b. T. "O'zbekiston", 2016 y.

8. Мановян А.К. Технология первичной переработки нефти и природного газа. – М.: Химия, 2001.
9. Химмотология. Словар. Понятия, термины, определения. – М.: Знание, 2005.
10. Сафонов А.С. Автомобильные топлива: Эксплуатационные свойства / А.С. Сафонов, А.И. Ушаков, И.В. Чечнекев. – СПб., 2002.

Axborot manbaalari

11. <https://che.ui.ac.id/lubricant-technology/> Universitas Indonesia ENCH800022 Lubricant Technology
12. www.gov.uz — O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
13. www.lex.uz O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
14. www.neftpererabotka.com.ru
15. www.twiripx.com

<http://www.organicheskayahimiya.php>

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Dushanba	10.00 – 12.00	309
2.	Chorshanba	10.00 – 12.00	307